

บทคัดย่อ

“การศึกษาการจัดกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรม และผลกระทบต่อระบบโลจิสติกส์เพื่อการส่งออกบนแนวเส้นทางเชื่อมโยงทวาย – ระยอง” ได้จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์ภาพรวมของกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรม บนแนวเส้นทางเชื่อมโยงทวาย – ระยอง รวมถึงพยากรณ์และวิเคราะห์ผลกระทบด้านปริมาณการส่งออก และการเปลี่ยนแปลงต้นทุน รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการส่งออกในการเปลี่ยนแปลงเส้นทางการขนส่งผ่านท่าเรือหลักของประเทศไทย เป็นการส่งออกผ่านท่าเรือน้ำลึกทวาย

การศึกษาพบว่า นิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกทวายยังไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมส่งออกในประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากความไม่ชัดเจนของความก้าวหน้าโครงการ และความไม่แตกต่างกันของความได้เปรียบเชิงเวลาและต้นทุนเมื่อเปรียบเทียบกับท่าเรือแหลมฉบังในปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดหรือแรงขับเคลื่อนที่สำคัญต่อการตัดสินใจเลือกเส้นทางการขนส่งเพื่อการส่งออกทางเรือได้แก่ รูปแบบสัญญาข้อตกลงในการส่งมอบกับอำนาจการตัดสินใจต่อการเลือกเส้นทางการขนส่ง บทบาทของตัวแทนเรือกับการเลือกท่าเรือ สายเรือผูกขาดกับสัญญา Global Bidding ต้นทุนกับระยะทาง ความรับผิดชอบกับระยะทาง Inland เสถียรภาพและความปลอดภัยบนเส้นทางการขนส่ง และความเชื่อมั่นในกฎระเบียบการข้ามแดนระหว่างประเทศกับความสะดวกในการขนส่ง เป็นต้น

การศึกษาการจัดกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมระบุว่า อุตสาหกรรมในกลุ่มสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์ ยานยนต์ เพอร์นิเจอร์ และการพิมพ์และโฆษณา มีการกระจุกตัวของจำนวนผู้ประกอบการอยู่จำนวนมาก ซึ่งมีความเหมาะสมตามทฤษฎีให้เกิดการพัฒนาาร่วมกันเป็นคลัสเตอร์ที่มีศักยภาพในอนาคตได้

ความต้องการด้านแรงงาน และสาธารณสุข เป็นจุดอ่อนสำคัญของพื้นที่ตามแนวเส้นทางเชื่อมโยงทวาย-ระยอง แต่มีความพร้อมในด้านสถาบันการศึกษาและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานกระจายตัวอยู่อย่างเพียงพอ ซึ่งเมื่อมีการพัฒนาอุตสาหกรรมอาจทำให้เกิดการไหลเข้าของแรงงานนอกพื้นที่ ทำให้มีความต้องการสาธารณสุขูปโภคพื้นฐานและการบริการสาธารณสุขมากขึ้น

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้แล้วเสร็จมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้ภาคเอกชนมีความมั่นใจเข้าไปลงทุน โดยจะต้องเพิ่มความสามารถในการจัดการโลจิสติกส์ ประกอบด้วย โลจิสติกส์พาร์ค (Logistics Park) ท่าเรือบก (Dry port) และสาธารณสุขูปโภคสำหรับพื้นที่หลังท่า ตลอดจนการออกแบบเมืองและวางผังเมือง เพื่อเอื้อให้เกิดการลงทุนและรวมกลุ่มอุตสาหกรรมเป็นคลัสเตอร์ต่อไป.

คำไข (Keywords): คลัสเตอร์อุตสาหกรรม ท่าเรือทวาย ต้นทุนการขนส่ง การเลือกเส้นทางการขนส่ง

Abstract

The study analyses the industrial clustering on Dawei-Rayong logistics corridor which includes the analysis of decision factors of Thai exporters in changing port from major Thai seaports to Dawei. Forecasting the impact of export volume and the logistic cost comparison in shifting the route are included.

Between Laem-Chabang and Dawei, there is no significant difference in both logistic cost and time saving benefit. In addition, exporters are reluctant to translocate port of loading due to Dawei's project delay. Impetus factors to port change are the contract for the charter of a ship-liner, ship broker port shopping, ship-liner global bidding commitment, cost and distance, distance and liability, safety of inland routing, and cross-border custom efficiency.

Garment and apparel, petro chemical, automotive, furniture, and printing industry are potential sectors on the corridor which should be theoretical clustered for future advancement with sufficient reinforcement from current area education institutions. However, issues of more labour demand, and the needs for better basic infrastructure and health care are needed to support industrial expansion.

To attract industrial clustering investment to Dawei, completion of infrastructure development is a major key. The effective logistic system along with logistic park, dry port, hinterland infrastructures, and town planning are needed.

Key Words: industrial clustering, Dawei port, transportation cost, logistic route selection
